

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-05
Tužilac protiv Saljiha Mustafe

Rešava: **Pretnesni panel I**
sudija Mapi Felt-Folja, predsedavajući sudija
sudija Roland Dekers
sudija Žilber Biti
sudija Vladimir Mikula, rezervni sudija

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 23. februar 2022.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Javna redigovana verzija odluke po zahtevu odbrane za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika

Dostaviti:

Specijalizovanom tužiocu
Džeku Smitu

Branioocu optuženog
Juliusu von Boneu

Zastupniku žrtava
Ani Pjus

PRETRESNI PANEL I (u daljem tekstu: panel) donosi odluku po zahtevu odbrane za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 12. juna 2020. sudija za prethodni postupak potvrdio je optužnicu Specijalizovanog tužilaštva (u daljem tekstu: tužilaštvo) protiv Saljiha Mustafe (u daljem tekstu: g. Mustafa ili optuženi).¹
2. Dana 19. juna 2020, tužilaštvo je podnelo potvrđenu optužnicu kojom tereti g. Mustafu za ratne zločine proizvoljnog lišavanja slobode (tačka 1), surovog postupanja (tačka 2) i mučenja (tačka 3), izvršene na imanju u Zlašu koje je služilo kao zatvor, u periodu približno od 1. do 19. aprila 1999, i ratni zločin ubistva (tačka 4) izvršenog na imanju u Zlašu, u periodu približno od 19. aprila do kraja istog meseca 1999. (u daljem tekstu: optužnica).²
3. Dana 20. septembra 2021, počelo je svedočenje prvog svedoka tužilaštva na pretresu.³

¹ KSC-BC-2020-05, F00008, sudija za prethodni postupak, *Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe* (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju), 12. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana verzija podneta je 5. oktobra 2020, F00008/RED.

² KSC-BC-2020-05, F00011/RED, Specijalizovano tužilaštvo, *Javna redigovana verzija podneska o podnošenju potvrđene optužnice KSC-BC-2020-05-F00011 od 19. juna 2020*, s javnim priložima 1 i 2. Dodatno revidirana verzija potvrđene optužnice podnesena je 28. septembra 2020, F00019/A01.

³ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, javno, str. 386.

4. Dana 4. februara 2022, tužilaštvo je okončalo izvođenje dokaza,⁴ a odbrana je obavestila panel o nameri da podnese zahtev za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice.⁵

5. Dana 15. februara 2022, na zahtev panela,⁶ odbrana je podnela Zahtev za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika (u daljem tekstu: zahtev).⁷

6. Dana 21. februara 2022, tužilaštvo je podnelo Odgovor tužilaštva na zahtev odbrane za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika (u daljem tekstu: odgovor tužilaštva).⁸

7. Dana 21. februara 2022, zastupnik žrtava podneo je Odgovor zastupnika žrtava na zahtev odbrane prema pravilu 130(1) od 15. februara 2022. (u daljem tekstu: odgovor zastupnika žrtava).⁹

II. MERODAVNO PRAVO

8. Panel se poziva na član 40(2) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 130 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik).

⁴ KSC-BC-2020-05, F00308, tužilaštvo, *Obaveštenje o okončanju izvođenja dokaza u skladu s pravilom 129*, 4. februar 2022, javno.

⁵ KSC-BC-2020-05, F00309, odbrana, *Obaveštenje upućeno panelu o nameri odbrane da podnese zahtev za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika*, 4. februar 2022, javno.

⁶ KSC-BC-2020-05, F00318, pretresni panel, *Treća odluka o načinu vođenja postupka*, 9. februar 2022, javno, stav 16(b).

⁷ KSC-BC-2020-05, F00320, odbrana, *Zahtev odbrane za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika*, 15. februar 2022, poverljivo.

⁸ KSC-BC-2020-05, F00324, Specijalizovano tužilaštvo, *Odgovor tužilaštva na zahtev odbrane za odbacivanje nekih ili svih optužbi iz optužnice na osnovu pravila 130(1) Pravilnika*, 21. februar 2022, poverljivo.

⁹ KSC-BC-2020-05, F00325, zastupnik žrtava, *Odgovor zastupnika žrtava na zahtev odbrane prema pravilu 130(1) od 15. februara 2022*, 21. februar 2022, poverljivo.

III. PRAVNI STANDARD

9. U skladu s pravilom 130 Pravilnika, po završetku izvođenja dokaza tužilaštva, a nakon što saslušaju strane u postupku i, u odgovarajućim slučajevima, zastupnika žrtava, panel može odbaciti neke ili sve optužbe iz optužnice „ukoliko nema dokaza kojima se van razumne sumnje može potkrepiti osuđujuća presuda za konkretne optužbe.“ U tom smislu, panel konstatuje mogućnost predviđenu normativnim okvirom Specijalizovanih veća da se po završetku izvođenja dokaza tužilaštva podnese zahtev za odbacivanje optužbi, u celosti ili delimično. Kao što se vidi iz pomoćnih izvora,¹⁰ takvi zahtevi moraju ispuniti pravne kriterijume koji se dosledno primenjuju u više međunarodnih krivičnih sudova.¹¹ Panel stoga ne vidi razlog da odstupi od utvrđenog pravnog standarda, čiji kratak prikaz sledi dalje u tekstu.

10. Panel podseća na to da odluka o zahtevu za odbacivanje optužbi ne podrazumeva razmatranje krivice ili nevinosti optuženog u odnosu na dokaze koje je tužilaštvo izvelo tokom svoje faze izvođenja dokaza.¹² Panel stoga ne bi trebalo da se bavi ocenom verodostojnosti svedoka, kvaliteta i pouzdanosti dokaza i/ili vrednosti i manjkavosti protivrečnih ili različitih dokaza.¹³ Ta pitanja

¹⁰ V. član 3(3) Zakona.

¹¹ V. takođe, KSC-BC-2020-07, F00450, pretresni panel II, *Odluka o zahtevu odbrane za odbacivanje optužbi*, 26. novembar 2022, javno, stavovi 18-24, i citirane izvore. Zahtevi za odbacivanje optužbi po završetku izvođenja dokaza tužilaštva predviđeni su pravilnicima o postupku i dokazima MKSJ (pravilo 98 bis), MKSR (pravilo 98 bis), Specijalnog suda za Liban (pravilo 167), Specijalnog suda za Sijera Leone (pravilo 98) i MRMKS (pravilo 121).

¹² V. takođe, MKSJ, *Tužilac protiv Pavla Strugara*, IT-01-42-T, Pretresno veće, *Odluka po predlogu odbrane na osnovu pravila 98bis da se donese oslobađajuća presuda* (u daljem tekstu: odluka pravilu 98bis u predmetu Strugar), 21. jun 2004, stav. 10.

¹³ V. takođe, Specijalni sud za Sijera Leone (SCSL), *Prosecutor v. Norman et al.*, SCSL-04-14-T, Pretresno veće, [Decision on Motions for Judgement of Acquittal Pursuant to Rule 98](#), 21. oktobar 2005, stav 38; *Prosecutor v. Brima et al.*, SCSL-04-16-T, Pretresno veće, [Decision on the Defence Motions for Judgment of Acquittal Pursuant to Rule 98](#) (u daljem tekstu: odluka po pravilu 98bis u predmetu Brima), 31. mart 2006, stav 8; MKSJ, *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, IT-98-29/1, Pretresno veće, *Usmena odluka o zahtevima*

panel će razmatrati tek prilikom većanja o presudi u skladu sa pravilom 139 i 158 Pravilnika. Svrha pravila 130 Pravilnika nije da preuranjeno okonča predmete čiji dokazi deluju slabo,¹⁴ već da panel oceni da li je *moгуće* oglasiti optuženog krivim na osnovu takvih dokaza, te ukoliko ustanovi da bi jedno od mogućih tumačenja činjenica moglo biti osnov za osuđujuću presudu, panel ne može odbaciti datu optužbu (optužbe).¹⁵ Dakle, nije u pitanju *da li će se* panel uveriti u krivicu optuženog van razumne sumnje na osnovu prihvaćenih dokaza tužilaštva, već *da li bi mogao* da se uveri.¹⁶

11. Prema tome, ako se po završetku izvođenja dokaza tužilaštva odbije zahtev za odbacivanje određene optužbe, to ne znači da na kraju suđenja optuženi ne može biti oslobođen od optužbi po toj istoj tački.¹⁷ Po izvođenju dokaza tužilaštva, panel može zaključiti da su dokazi tužilaštva *dovoljni* da se van razumne sumnje uveri u krivicu optuženog, a da na kraju suđenja ipak oslobodi optuženog ako na osnovu svih iznetih dokaza oceni da tužilaštvo zapravo nije *dokazalo* krivicu optuženog van razumne sumnje.¹⁸

po pravilu 98bis, 3. maj 2007, Transkript ([Transcript](#), str. 5640); *Tužilac protiv Popovića i dr*, IT-05-88-T, Pretresno veće, *Usmena odluka o zahtevima po pravilu 98bis*, (u daljem tekstu: usmena odluka po pravilu 98bis u predmetu Popović), 3. mart 2008, Transkript ([Transcript](#), str. 21461).

¹⁴ V. takođe, MKSJ, odluka po pravilu 98bis u predmetu Strugar, stav 20; *Tužilac protiv Hadžihasanovića i Kubure*, IT-01-47-T, Pretresno veće, *Odluka po prijedlogu za donošenje oslobađajuće presude na osnovu pravila 98bis Pravilnika*, 27. septembar 2004, stav 20. ([Decision on Motions for Acquittal Pursuant to Rule 98bis of the Rules of Procedure and Evidence](#))

¹⁵ V. takođe, Specijalni sud za Sijera Leone, [Brima et al. 98bis Decision](#), stav 8.

¹⁶ V. takođe, MKSJ, *Tužilac protiv Jelisića*, It-95-10-A, Žalbeno veće, [Presuda](#) (u daljem tekstu: žalbena presuda u predmetu Jelisić), 5. jul 2001, stav 37; *Tužilac protiv Miloševića*, IT-02-54-T, Pretresno veće, [Odluka po predlogu za donošenje oslobađajuće presude](#) (u daljem tekstu: odluka po pravilu 98bis u predmetu Milošević), 16. jun 2004, stav 13(6); Specijalni sud za Liban, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/T/TC, Pretresno veće, [Oral Decision on the Oneissi Defence Application for a Judgment of Acquittal Under Rule 167\(A\)](#) (u daljem tekstu [Ayyash et al. 167\(A\) Oral Decision](#)), 7. mart 2018, Transkript, str. 3.

¹⁷ V. takođe, MRMKS, *Prosecutor v. Ngirabatware*, MICT-12-29-A, Žalbeno veće, [Judgement](#), 18. decembar 2014, stav 20.

¹⁸ V. takođe, MKSJ, [žalbena presuda u predmetu Jelisić](#), stav 37; [odluka po pravilu 98bis u predmetu Milošević](#), stav 13(6).

12. Prilikom razmatranja zahteva za odbacivanje optužbi, panel se mora držati pretpostavke da su dokazi tužilaštva verodostojni, osim ako se ne pokaže da im se ne može verovati, i mora da sagleda te dokaze u najboljem svetlu, a ne da bira delove kojima će se baviti.¹⁹ Ako ne postoje dovoljni dokazi o izvesnoj optužbi ili ako jedini relevantni dokazi nisu dovoljno verodostojni da, čak i kada se sagledaju u najpovoljnijem svetlu, mogu da opravdaju osudu optuženog, optužba se mora odbaciti.²⁰ Da bi bio neverodostojan, dokaz mora biti očigledno nepouzdan.²¹

13. Dokazi koje panel razmatra u smislu pravila 130(3) Pravilnika obuhvataju usmene dokaze dobijene putem iskaza svedoka uživo ili posredstvom video linka na suđenju, i pismene materijale, usvojene u skladu s članom 37 Zakona i pravilima 153-155 Pravilnika ili one koji se smatraju delom dokaznog spisa koji je na raspolaganju panelu prilikom većanja o presudi.²²

14. Nadalje, za potrebe razmatranja ovog zahteva, dokazi će se procenjivati u odnosu na svaku pojedinačnu tačku a ne na svaki stav optužnice, kao što je jasno naznačeno u pravilu 130(1) i (3), gde se koristi termin „optužba“.²³

¹⁹ V. takođe, Specijalni sud za Sijera Leone, *Brima et al. 98bis Decision*, stav 11; ICTY, *Tužilac protiv Karadžića*, IT-95-5-18-AR98bis.1, Žalbeno veće, [Presuda](#), 11. jul 2013, stav 37; Specijalni sud za Liban, [Ayyash et al. 167\(A\) Oral Decision](#), str. 3.

²⁰ V. takođe, Specijalni sud za Sijera Leone, *Brima et al. 98bis Decision*, stav 11; MKSJ, Popović i dr, usmena odluka po pravilu 98bis (*Popović et al 98bis Oral Decision*), str. 21461.

²¹ V. takođe, Specijalni sud za Sijera Leone, *Brima et al. 98bis Decision*, stav 11.

²² V. između ostalog, KSC-BC-2020-05, F00235/RED, pretresni panel I, *Javna redigovana verzija odluke o zahtevu tužilaštva za usvajanje ranijih izjava svedoka W04648 i povezanih dokumenata*, 15. oktobar 2021, javno; F00281/RED, pretresni panel I, *Javna redigovana verzija odluke o usvajanju dokaza koji su prikupljeni pre osnivanja Specijalizovanih veća i drugog materijala*, 13. decembar 2021, javno; F00285/RED, pretresni panel I, *Javna redigovana verzija odluke o materijalima koji će se koristiti prilikom iskaza svedoka W03593, W04600, W01679 i W03594*, 17. decembar 2021, javno; F00286/RED, pretresni panel I, *Javna redigovana verzija odluke o zahtevu tužilaštva u skladu s pravilom 153 Pravilnika*, 17. decembar 2021, javno; F00304, pretresni panel I, *Javna redigovana verzija odluke o materijalima koji će se koristiti prilikom iskaza svedoka W04603, W04669, W04676, W04391, W04390 i W04674*, 3. februar 2022, javno.

²³ V. takođe, Specijalni sud za Sijera Leone, *Brima et al. 98bis Decision*, stav 12.

15. Odluka o tome da li postoje dokazi na osnovu kojih bi panel mogao izreći osudu po određenoj tački treba da bude utemeljena na celokupnosti dokaza,²⁴ uključujući i dokaze koje je odbrana predočila u fazi izvođenja dokaza tužilaštva.²⁵ Kada se optuženi tereti po više vidova odgovornosti, dovoljno je ako postoje dokazi za izricanje osude na osnovu jednog od tih vidova odgovornosti.²⁶

16. U slučajevima kada panel navodi konkretne dokaze kojima potkrepljuje zaključke u ovoj odluci, on to čini ilustracije radi. Činjenica da se neki dokazi razmatraju za potrebe donošenja odluke prema pravilu 130 Pravilnika, ni na koji način ne ukazuje da će panel kasnije i prihvatiti taj dokazni predmet, u celosti ili delimično, za potrebe donošenja presude. Slično tome, ako panel ne pominje neke dokaze u odluci prema pravilu 130 Pravilnika, to ne znači da ih neće prihvatiti niti da se eventualno neće osloniti na njih u donošenju presude.²⁷

IV. IZJAŠNJENJA

A. ODBRANA

17. Odbrana traži da sve optužbe po tačkama 1-4 optužnice budu odbačene.²⁸ U pogledu tačaka 1-3, odbrana je sprovedla uporednu analizu iskaza koje su dali svedoci tužilaštva W03593, W01679, i W03594 u sudnici.²⁹ Odbrana tvrdi da oni nisu tačno identifikovali vreme i/ili mesto događaja iz optužnice,³⁰ da su

²⁴ V. takođe, MKSJ, [odluka po pravilu 98bis u predmetu Milošević](#), stav 13(4).

²⁵ V. takođe, MKSJ, *Tužilac protiv. Hadžihasanovića i Kubure*, IT-01-47-A, Žalbeno veće, [Presuda](#), 22. april 2008, stav 55; Specijalni sud za Liban, [Ayyash et al. 167\(A\) Oral Decision](#), str. 4.

²⁶ V. takođe, MKSJ, *Tužilac protiv Milutinovića i dr*, IT-05-87-T, Pretresno veće, *Usmena odluka po pravilu 98bis*, 18. maj 2007, [Transkript](#), str. 12772.

²⁷ V. takođe, MKSJ, usmena odluka po pravilu 98bis u predmetu Popović i dr, [Popović et al 98bis Oral Decision](#), str. 21462; Specijalni sud za Liban, [Ayyash et al. 167\(A\) Oral Decision](#), str. 6.

²⁸ Zahtev, stav 197.

²⁹ Zahtev, stavovi 4-110.

³⁰ Zahtev, stavovi 40-41, 43, 71, 105.

nepouzdana, neuverljivi, da su povremeno lagali,³¹ da su protivrečni,³² da nisu adekvatno identifikovali optuženog niti ukazali na njegovo prisustvo na mestu izvršenja krivičnih dela.³³ Odbrana nadalje tvrdi da optuženi nije imao ovlašćenja, ulogu ili učešće u hapšenju, pritvoru, saslušavanju i zlostavljanju, za koje se tereti u optužnici.³⁴

18. Slično tome, u pogledu tačke 4 optužnice, odbrana je sprovedla uporednu analizu iskaza koje su dali svedoci tužilaštva W04600, W04603, i W04669 u sudnici.³⁵ Odbrana smatra da je svedok W04600 nepouzdan i neuverljiv [BRISANO].³⁶ Odbrana dalje tvrdi da nijedan od svedoka nije rekao da je optuženi imao ikakve veze sa ovim ubistvom³⁷ i da, štaviše, tužilaštvo nije utvrdilo ni uzrok ni mesto smrti ove žrtve.³⁸ Prema tome, odbrana tvrdi da tužilaštvo nije dokazalo van razumne sumnje „da je optuženi imao bilo kakve veze sa hapšenjem, pritvorom, maltretiranjem i mučenjem za koje se tereti niti sa okolnostima pod kojima je žrtva bila pritvorena,“³⁹ i da „ne postoji direktna veza između krivičnog dela [ubistva] iz optužnice i uloge koju je optuženi, prema tvrdnjama, imao u događajima koji se tiču žrtve [...]“.⁴⁰

19. Odbrana takođe traži da panel sazove sednicu u skladu s pravilom 130(2) Pravilnika, na kojoj bi iznela dalju argumentaciju i pojašnjenja u vezi sa zahtevom,

³¹ Zahtev, stavovi 67-68, 74, 76-77.

³² Zahtev, stavovi 100-104, 107.

³³ Zahtev, stavovi 38-39, 60-61, 108.

³⁴ Zahtev, stavovi 42, 45-50, 70, 73, 75, 106.

³⁵ Zahtev, stavovi 114-175.

³⁶ Zahtev, stav 176.

³⁷ Zahtev, stav 177.

³⁸ Zahtev, stavovi 178-179.

³⁹ Zahtev, stav 182.

⁴⁰ Zahtev, stav 183.

a optuženi dobio priliku da iznese svoje zaključke i ocenu celog predmeta i tako pomogne panelu da na osnovu potpunih informacija donese odluku o zahtevu.⁴¹

B. TUŽILAŠTVO

20. Tužilaštvo navodi da zahtev odbrane premašuje maksimalni broj od 6.000 reči koji je propisan Uputstvom Sekretarijata o spisima i podnescima pred Specijalizovanim većima Kosova (KSC-BD-15) (u daljem tekstu: Uputstvo Sekretarijata o spisima i podnescima). U skladu s tim, tužilaštvo traži odobrenje za povećanje broja reči u svom izjašnjenju na 7.525.⁴²

21. Tužilaštvo dalje tvrdi da zahtev treba odbaciti u celosti.⁴³ Po navodima tužilaštva, odbrana je ne samo pogrešno primenila kriterijum iz pravila 130 Pravilnika, već i zahtev sadrži selektivne i izolovane sažetke iskaza pojedinih svedoka, uz neosnovane tvrdnje ili argumente, usmerene na pojedinačne detalje koji nisu relevantni za odluku koju treba doneti.⁴⁴ Tužilaštvo smatra da panel treba da proceni koji bi dokazi tužilaštva *mogli da dovedu* (a ne koji *bi doveli*) do osude po optužbama, pri čemu primena kriterijuma po pravilu 130(3) Pravilnika nalaže da panel sagleda dokaze tužilaštva u najpovoljnijem svetlu, bez segmentiranja pojedinih delova.⁴⁵ Tužilaštvo stoga iznosi da optužba treba da se odbaci samo ako panel zaključi da je postupak izvođenja dokaza tužilaštva „doživeo slom“.⁴⁶ Tužilaštvo takođe tvrdi da je odbrana primenila kriterijum za izricanje osude, što predstavlja pogrešnu primenu standarda iz pravila 130(3).⁴⁷ Tužilaštvo je dalje

⁴¹ Zahtev, stav 196.

⁴² Odgovor tužilaštva, stav 3.

⁴³ Odgovor tužilaštva, stavovi 1, 52.

⁴⁴ Odgovor tužilaštva, stav 2.

⁴⁵ Odgovor tužilaštva, stavovi 4-5.

⁴⁶ Odgovor tužilaštva, stav 5 i reference u njima.

⁴⁷ Odgovor tužilaštva, stav 7.

analiziralo iskaze svedoka W03593, W01679, W03594, W04600, W04603, W04669, W04390, W04391, i W04674 u odnosu na tačke 1 do 4 optužnice.⁴⁸

22. Po pitanju vidova odgovornosti po kojima se optuženi tereti, a koje odbrana ne osporava izričito,⁴⁹ tužilaštvo tvrdi da ako su optužbe osnovane u odnosu na bar jedan vid odgovornosti za koji se optuženi tereti, zahtev odbrane treba na tom osnovu odbaciti.⁵⁰

C. ZASTUPNIK ŽRTAVA

23. Zastupnik žrtava smatra da panel treba da odbaci optužbe na osnovu nedovoljnih dokaza tužilaštva samo ako izvedeni dokazi ne potvrđuju krivičnu odgovornost van razumne sumnje.⁵¹ Po mišljenju zastupnika žrtava, panel treba da sagleda sve izvedene dokaze, sveobuhvatno i u celosti, imajući u vidu i to da eventualne nedoslednosti nisu razlog za odbacivanje svih dokaza.⁵² Zastupnik žrtava tvrdi da je stav odbrane manjkav jer ocenjuje iskaze žrtava pojedinačno i tako zanemaruje dokaze koji se međusobno potkrepljuju.⁵³ U tom smislu, zastupnik žrtava poziva se na nekoliko svedoka tužilaštva čiji kredibilitet potvrđuju elementi iskaza drugih svedoka.⁵⁴

24. Zastupnik žrtava dalje smatra da panel treba da sagleda dokaze tužilaštva „u najpovoljnijem svetlu“ i bez uticaja, smetnji i osporavanja od strane dokaza izvedenih u ime optuženog.⁵⁵ U tom kontekstu, zastupnik žrtava navodi da dokaze tužilaštva treba smatrati verodostojnim osim ako se ne pokaže da im se ne može

⁴⁸ Odgovor tužilaštva, stavovi 9-49.

⁴⁹ Zahtev, stav 10.

⁵⁰ Odgovor tužilaštva, stav 50.

⁵¹ Odgovor zastupnika žrtava, stav 7.

⁵² Odgovor zastupnika žrtava, stav 9.

⁵³ Odgovor zastupnika žrtava, stav 10.

⁵⁴ Odgovor zastupnika žrtava, stavovi 16-19.

⁵⁵ Odgovor zastupnika žrtava, stav 11.

verovati, tj. da su očito neubedljivi i nepouzdan, budući da se u ovoj fazi postupka ne treba baviti detaljnom ocenom njihove verodostojnosti ili pouzdanosti.⁵⁶ Ukoliko se koristi ovakav pristup, zastupnik žrtava smatra da je tužilaštvo izvelo više nego dovoljno dokaza koji potkrepljuju optužbe te da stoga zahtev odbrane treba biti odbačen.⁵⁷

25. Naposljetku, ako panel u ovoj fazi postupka bude razmatrao da li da prihvati iskaze svedoka sa dvojnim statusom smatrajući ih neuverljivim ili nepouzdanim, zastupnik žrtava podseća na svoj raniji zahtev da se odredi veštak iz oblasti medicine da proceni fizičke i mentalne posledice koje su ti svedoci pretrpeli.⁵⁸

V. ANALIZA

A. POVEĆANJE BROJA REČI

26. Panel konstatuje da zahtev ima 12.471 reč, što je znatno više od propisanog broja prema članu 41 Uputstva Sekretarijata o spisima i podnescima. Panel takođe konstatuje da odbrana nije podnela zahtev za povećanje broja reči, kao što nalaže član 36 Uputstva Sekretarijata o spisima i podnescima.

27. U skladu s članom 36(3) Uputstva Sekretarijata o spisima i podnescima, imajući u vidu važnost materije kojom se bavi zahtev odbrane, i implicitno odgovor tužilaštva, panel smatra da postoji valjan razlog da prihvati zahtev sa brojem reči većim od dopuštenog kao validan. Isto tako, panel smatra da postoji valjan razlog da odobri zahtev tužilaštva za povećanje broja reči.

28. Međutim, panel podseća na to da su Uputstva Sekretarijata o spisima i podnescima i drugi interni propisi deo normativnog okvira Specijalizovanih veća

⁵⁶ Odgovor zastupnika žrtava, stav 14.

⁵⁷ Odgovor zaštitnika žrtava, stavovi 15, 21.

⁵⁸ Odgovor zaštitnika žrtava, stav 20.

u skladu s članom 34(3) Zakona. Prema tome, panel očekuje da se strane u postupku i zaštitnik žrtava uvek pridržavaju internih propisa i poštuju procedure zacrtane u njima.

B. ZAHTEV

29. Panel najpre naglašava da se dokazi na koje se poziva u ovoj odluci a koji se odnose na tačke 1-4 optužnice koriste isključivo ilustrativno te da se nikakvi zaključci o krivici ili nevinosti g. Mustafe ne smeju izvoditi na osnovu konstatacija panela ili načina na koji je ova odluka formulisana.

1. Tačke 1-3 optužnice

30. Kada su u pitanju tačke 1-3 optužnice, panel konstatuje da je čuo svedočenja o tome kako su pojedinci hapšeni bez propratne dokumentacije ili objašnjenja,⁵⁹ odvođeni na jedno imanje i držani zaključani u štali,⁶⁰ bez mogućnosti da stupe pred sudiju ili tužioca.⁶¹ Prema iznetim dokazima, oni su na tom mestu

⁵⁹ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 397, red 17-19; str. 399; red 19-20; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 866, red 15-18; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1456, red 22-25.

⁶⁰ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 402, red 3-8; str. 403, red 15-19; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 870, red 6-7; Transkript zasedanja, 12. oktobar 2021, poverljivo, str. 1039, red 18-19; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1415, red 14-16.

⁶¹ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 21. septembar 2021, poverljivo, str. 510, red 9-11.

saslušavani⁶² pod sumnjom da su saradnici srpskih vlasti,⁶³ špijuni⁶⁴ i/ili lopovi⁶⁵ i zlostavljani na razne načine, tako što su šamarani, prebijani, između ostalog, i palicama, podvrgavani [BRISANO], nanošene su im [BRISANO], [BRISANO] i/ili su ponižavani na razne načine.⁶⁶ Panel je takođe čuo svedočenja o neadekvatnim uslovima u zatvoru, uključujući uskraćivanje hrane i vode, loše uslove za spavanje, zabranu kontakta sa porodicom i poseta, nedostatak sanitarnih čvorova, zdravstvene nege i uslova za ličnu higijenu.⁶⁷ Ta lica su svedočila pred panelom i o teškim i dugotrajnim posledicama koje su pretrpeli usled opisanih radnji činjenja i nečinjenja.⁶⁸ Panelu su nadalje predočeni dokazi da su se navedeni događaji

⁶² KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 409, red 18 do str. 410, red 1; str. 419, red 22 do str. 420, red 12; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1443, red 15 do str. 1444, red 5.

⁶³ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, javno, str. 409, red 25 do str. 410, red 1; Transkript zasedanja, 12. oktobar 2021, poverljivo, str. 1048, red 10-12; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, str. 1438, red 16-17.

⁶⁴ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 895, red 5; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, str. 1444, red 2-5.

⁶⁵ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 892, red 21 do str. 893, red 5; Transkript zasedanja, 12. oktobar 2021, poverljivo, str. 1049, red 11.

⁶⁶ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 408, red 13-16; str. 411, red 17 do str. 412, red 2; str. 425, red 23 do str. 426, red 1; str. 454, red 10-13; str. 474, red 5-8; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 867, red 10-16; str. 870, red 3-4; str. 883, red 14-20; str. 884, red 22 do str. 885, red 6; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1426, red 7-10; str. 1443, red 11 do str. 1444, red 16.

⁶⁷ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 477, red 19 do str. 480, red 21; str. 480, red 25 do str. 418, red 1; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 902, red 8 do str. 903, red 19; Transkript zasedanja, 12. oktobar 2021, poverljivo, str. 1040, red 22 do str. 1041, red 4; str. 1042, red 4 do str. 1043, red 3; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1467, red 7-25 do str. 1468, red 6.

⁶⁸ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 409, red 2-6; Transkript zasedanja, 5. oktobar 2021, poverljivo, str. 942, red 23 do str. 943, red 19; str. 944, red 11 do str. 945, red 6.

odvijali u okolini Zlaša, u periodu od približno 1. do 19. aprila 1999, što se potencijalno poklapa sa vremenskim⁶⁹ i geografskim⁷⁰ okvirom optužbi.

31. Panel takođe konstatuje da je prema iskazima svedoka optuženi bio komandant Bezbednosno-informativne jedinice Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK).⁷¹ Povrh toga, optuženi je identifikovan kao osoba s nadimkom Cali ili komandant Cali.⁷² Prema izvedenim dokazima, komandant Cali bio je zapovednik zatvorskog objekta u kome su držani zatvorenici,⁷³ jer je izdavao naređenja osoblju da tuku zatvorenike ili da prestanu.⁷⁴ Štaviše, prema iskazima svedoka, optuženi nije samo izdavao naređenja, već je i lično tukao i saslušavao zatvorenike.⁷⁵ Jednom prilikom je izvršio [BRISANO] jednog zatvorenika.⁷⁶ Osim

⁶⁹ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 394, red 12 do str. 395, red 6; Transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 801, red 11-21; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 883, red 9-10; Transkript zasedanja, 12. oktobar 2021, poverljivo, str. 1035, red 23-24; str. 1040, red 19-21.

⁷⁰ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 394, red 24-25, str. 400, red 7-8; str. 401, red 5-6; Transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 804, red 4-23; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 863, red 22-25; Transkript zasedanja, 5. oktobar 2021, poverljivo, str. 980, red 5-8; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1411, red 15-16.

⁷¹ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 2. novembar 2021, javno, str. 1292, red 25 do str. 1293, red 1; Transkript zasedanja, 13. decembar 2021, poverljivo, str. 1938, red 20 do str. 1939, red 2; Transkript zasedanja, 18. januar 2022, javno, str. 2060, red 4-7; Transkript zasedanja, 25. januar 2022, javno, str. 2195, red 25 do str. 2196, red 2; Transkript zasedanja, 2. februar 2022, javno, str. 2417, red 18-20; str. 2418, red 1-4.

⁷² KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 867, red 11-25; str. 873, red 16-18; str. 877, red 13-21, str. 882, red 6-12; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1473, red 3-6; Transkript zasedanja, 18. januar 2022, poverljivo, str. 2061, red 3-6; Transkript zasedanja, 25. januar 2022, poverljivo, str. 2196, red 3-6.

⁷³ KSC-BC-2020-05, SPOE00128063 RED1.

⁷⁴ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 413, red 12-16; str. 413, red 23 do str. 414, red 14; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 869, red 19 do str. 870, red 1.

⁷⁵ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 419, red 22 do str. 420, red 12; str. 425, red 23 do str. 426, red 10; str. 438, red 18-23; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 867, red 11-16; str. 869, red 12-18; str. 876, red 24 do str. 877, red 5; Transkript zasedanja, 5. oktobar 2021, poverljivo, str. 1005, red 5-6.

⁷⁶ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 411, red 21 do str. 412, red 22.

toga, svedoci su ga identifikovali po crvenoj kapi koju je nosio,⁷⁷ a jedan od svedoka prepoznao ga je na fotografiji koja mu je pokazana.⁷⁸

32. Panel smatra da se ovi dokazi odnose na navode tužilaštva pod tačkama 1 do 3 optužnice.⁷⁹ U skladu sa ranije navedenim merodavnim pravnim standardom prema pravilu 130 Pravilnika, panel neće ocenjivati pouzdanost, snagu ili manjkavost ovih dokaza, verodostojnost svedoka i, konačno, dokaznu vrednost ovih dokaza.

33. S obzirom na gore navedeno, a u smislu pravila 130 Pravilnika, panel zaključuje da dokazi koje je izvelo tužilaštvo, ukoliko budu prihvaćeni, mogu potvrditi krivičnu odgovornost za optužbe po tačkama 1 do 3 optužnice, po osnovu jednog ili više vidova krivične odgovornosti za koje se optuženi tereti.

2. Tačka 4 optužnice

34. Panel ima u vidu tvrdnje odbrane da ne postoji direktna veza između krivičnog dela ubistva iz optužnice i „uloge optuženog u događajima koji se odnose na ubijenu žrtvu,“⁸⁰ kao i da „nijedan svedok tužilaštva nije dao iskaz koji bi na bilo koji način nagovestio da je optuženi ubio to lice.“⁸¹

35. Panel podseća na to da se tačkom 4 optužnice optuženi tereti za ubistvo učešćem u udruženom zločinačkom poduhvatu (uključujući njegov treći oblik) i/ili za pomaganje, i/ili za odgovornost nadređenog, u skladu sa članom 16(1)(a) odnosno (c) Zakona.⁸² Bez obzira na ovu formulaciju u optužnici, odbrana iznosi

⁷⁷ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 420, red 17-18; str. 421, red 15-19; str. 429, red 9-12; Transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 765, red 7-14.

⁷⁸ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 5. oktobar 2021, poverljivo, str. 1005, red 12-19.

⁷⁹ Optužnica, stavovi 7-17, 18-30, 34-35.

⁸⁰ Zahtev, stav 183.

⁸¹ Zahtev, stav 194.

⁸² Optužnica, stavovi 34-35.

tvrdnje koje su naizgled zasnovane na pretpostavci da se optuženi tereti da je direktno izvršio ubistvo prema tački 4 optužnice. S tim u vezi, panel konstatuje da odbrana pogrešno tumači optužbu za krivično delo ubistva prema tački 4 optužnice. Panel stoga nalazi da tvrdnja odbrane o navodnom nepostojanju direktne veze optuženog sa ubistvom iz optužnice nije uverljiva.

36. Pored toga, panelu su predloženi dokazi na osnovu kojih je žrtva ubistva čije je ime navedeno u optužnici, po hapšenju doveden u sedište jedinice BIA,⁸³ da je držan u zatvoru zajedno sa drugim svedocima⁸⁴ i da je [BRISANO]: osim prebijanja, bio je podvrgavan [BRISANO].⁸⁵ [BRISANO] ili nisu davane informacije o mestu gde se nalazi ili su im davane pogrešne informacije, i uskraćena im je mogućnost da ga vide iako su to u više navrata tražili.⁸⁶ Pored toga, više puta im je rečeno da [BRISANO] više neće videti živog.⁸⁷ Na osnovu iznetih dokaza, usled posledica takvog zlostavljanja, žrtva ubistva bio je u onemoćalom stanju.⁸⁸ Od povreda nije mogao da stoji,⁸⁹ bio je izmasakriran⁹⁰ i polumrtav.⁹¹ Po kazivanju nekih svedoka, kada su ostali zarobljenici oslobođeni,

⁸³ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 23. septembar 2021, poverljivo, str. 729, red 4 do str. 730, red 7; str. 732, red 5 do str. 733, red 4; str. 739, red 23 do str. 740, red 12.

⁸⁴ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 403, red 20-25; str. 445, red 6-8; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1428, red 1-2; str. 1431, red 21 do str. 1432, red 3; Transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1739, red 3-5.

⁸⁵ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 404, red 11-19; str. 405, red 4-9; str. 454, red 11-22; str. 474, red 2-4; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 891, red 22 do str. 892, red 18; Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1432, red 1-9; str. 1434, red 6-9; str. 1441, red 12-20.

⁸⁶ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1738, red 2 do str. 1739, red 4; str. 1740, red 1 do str. 1741, red 18; SPOE00128339 RED1.

⁸⁷ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1739, red 8-9; SPOE00128334 RED1.

⁸⁸ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 906, red 5-9.

⁸⁹ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 404, red 17-19.

⁹⁰ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 892, red 7-8; str. 907, red 8.

⁹¹ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 10. novembar 2021, poverljivo, str. 1434, red 6.

[BRISANO].⁹² Prema dokazima iznetim pred panelom, telo žrtve nađeno je [BRISANO]⁹³ [BRISANO].⁹⁴ Predočeni su dokazi da je smrt nastupila u aprilu 1999.⁹⁵ Kada su telo našli [BRISANO].⁹⁶

37. Kao što je izneto u stavu 31, panel konstatuje da su predočeni dokazi u vezi sa ulogom i umešanošću optuženog u krivična dela iz optužnice.

38. Panel smatra da se ovi dokazi odnose na navode tužilaštva pod tačkom 4 optužnice.⁹⁷ U skladu sa ranije navedenim merodavnim pravnim standardom prema pravilu 130 Pravilnika, panel neće ocenjivati pouzdanost, snagu ili manjkavost ovih dokaza, verodostojnost svedoka ni, konačno, dokaznu vrednost ovih dokaza.

39. S obzirom na gore navedeno, a u smislu pravila 130 Pravilnika, panel zaključuje da dokazi koje je izvelo tužilaštvo, ukoliko budu prihvaćeni, mogu potvrditi krivičnu odgovornost za optužbe po tački 4 optužnice, po osnovu jednog ili više vidova krivične odgovornosti za koje se g. Mustafa tereti.

3. Zahtev za sazivanje sednice

40. Po pitanju predloga odbrane da se pre donošenja odluke o zahtevu po pravilu 130 (1) sazove sednica, panel podseća na to da je sazivanje sednice radi podnošenja

⁹² KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 20. septembar 2021, poverljivo, str. 484, red 19-22; Transkript zasedanja, 4. oktobar 2021, poverljivo, str. 905, red 19-22; Transkript zasedanja, 13. oktobar 2021, poverljivo, str. 1145, red 11-12; SPOE00128333 RED1; KSC-BC-2020-05, SPOE00128339 RED1.

⁹³ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 3. novembar 2021, poverljivo, str. 1364, red 25 do str. 1365, red 8; Transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1755, red 22 do str. 1756, red 4; SPOE00128333 RED1; SPOE00128340 RED1; SPOE00128158 RED1.

⁹⁴ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 766, red 23-25; str. 767, red 6-8; Transkript zasedanja, 17. novembar 2021, poverljivo, str. 1608, red 8-11, 7; str. 1624, red 3-7; SPOE00128158 RED1.

⁹⁵ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 24. septembar 2021, poverljivo, str. 766, red 13.

⁹⁶ KSC-BC-2020-05, Transkript zasedanja, 22. novembar 2021, poverljivo, str. 1757, red 23-25; str. 1759, red 18-20; Transkript zasedanja, 17. novembar 2021, poverljivo, str. 1619, red 18-22; str. 1620, red 5-8.

⁹⁷ Optužnica, stavovi 8, 11, 16, 31-35.

dodatnih izjašnjenja u vezi sa zahtevom diskreciono pravo panela, kao što je izričito predviđeno pravilom 130(2) Pravilnika. Panel smatra da mu za donošenje odluke o ovom zahtevu sednica nije potrebna, budući da je dobio dovoljno detaljne i opširne argumente u pismenoj formi na osnovu kojih može da razmotri sva relevantna pitanja. Zahtev za održavanje sednice se stoga odbija.

C. STEPEN TAJNOSTI

41. Panel podseća na to da su strane u postupku i zastupnik žrtava podneli poverljive verzije svojih izjašnjenja. S obzirom na značaj odluke prema pravilu 130(3) Pravilnika, panel je odlučio da pored poverljive izda i javnu redigovanu verziju ove odluke, bez informacija koje bi mogle da ugroze bezbednost, fizičko i mentalno zdravlje, dostojanstvo i privatnost svedoka i žrtava.

42. Imajući u vidu količinu informacija koje nisu javnog karaktera u izjašnjenjima strana u postupku i zastupnika žrtava, panel smatra da u ovoj fazi nije potrebno tražiti javne redigovane verzije tih izjašnjenja.

VI. DISPOZITIV

43. Iz navedenih razloga, panel:

- a. **ODLUČUJE** da prihvati kao valjan zahtev koji premašuje dozvoljen broj reči;
- b. **ODOBRAVA** tužilaštvu da poveća dozvoljen broj reči;
- c. **ODBIJA** zahtev odbrane po pravilu 130(1);
- d. **ODBIJA** zahtev odbrane da sazove sednicu u skladu s pravilom 130(2) Pravilnika;

- e. **NALAŽE** stranama u postupku i zastupniku žrtava da se pridržavaju rasporeda procesnih radnji datog u stavu 16(c) Treće odluke o načinu vođenja postupka od 9. februara 2022 (F00318), i da podnose predviđene materijale i/ili izjašnjenja u skladu s njim.

/potpis na originalu/

**Sudija Mapi Velt-Folja,
predsedavajući sudija**

/potpis na originalu/

Sudija Žilber Biti

/potpis na originalu/

Sudija Roland Dekers

Sreda, 23. februar 2022.

U Hagu, Holandija